

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 3.9.2007
COM(2007) 493 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
σχετικά με την υλοποίηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής προς
τρίτες χώρες το 2006**

{SEC(2007) 1083}

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την υλοποίηση της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής προς τρίτες χώρες το 2006	1
1. Εισαγωγή.....	3
2. Ανασκόπηση	3
2.1. Ιστορικό.....	3
2.2. Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή κατά τη διάρκεια του 2006	4
2.2.1. Νέες αποφάσεις.....	4
2.2.2. Εκταμιεύσεις	4
2.3. Ανακεφαλαίωση των πλέον πρόσφατων πράξεων στις δικαιούχες χώρες	4
2.3.1. Δυτικά Βαλκάνια.....	4
2.3.2. Νέα Ανεξάρτητα Κράτη.....	5
3. Γεωγραφική κατανομή και αξιολογήσεις της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής.....	6
3.1. Γεωγραφική κατανομή	6
3.2. Αξιολογήσεις.....	7
3.2.1. Αρμενία	7
3.2.2. Ρουμανία	7
3.2.3. Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.....	7
3.3. Βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης στις δικαιούχες χώρες: επιχειρησιακές αξιολογήσεις	8

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση παρέχει γενική επισκόπηση της κοινοτικής μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής προς τρίτες χώρες καθώς και του ιστορικού της, περιλήψη των πράξεων του 2006, πληροφορίες σχετικά με τις πλέον πρόσφατες πράξεις στα Δυτικά Βαλκάνια και στα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη και στατιστικούς πίνακες των διαφόρων πράξεων που εκτελέστηκαν από το 1990 έως σήμερα.

Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης τις πλέον πρόσφατες τάσεις στις πράξεις κοινοτικής μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής καθώς και τα αποτελέσματα των τριών εκ των υστέρων αξιολογήσεων που πραγματοποιήθηκαν το 2005 και το 2006. Στόχος των αξιολογήσεων αυτών είναι να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος των σχετικών πτυχών της διαδικασίας οικονομικής σταθεροποίησης και της εφαρμογής διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στις αποδέκτριες χώρες. Από την άποψη αυτή, η πρόοδος αντικατοπτρίζει, επίσης, τον βαθμό στον οποίο πληρούνται οι αντίστοιχοι όροι οικονομικής πολιτικής από τους οποίους εξαρτάται η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΚ. Επιπρόσθετα, εκτελούνται και δύο νέες εκ των υστέρων αξιολογήσεις. Οι τελικές εκθέσεις θα διατεθούν στο τέλος του 2007.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τη σύσταση που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του τον Μάρτιο 2002 σχετικά με τη βελτίωση της χρηματοδοτικής διαχείρισης στις δικαιούχες χώρες, η Επιτροπή προέβη, από το 2004, σε κάθε δικαιούχο χώρα και με τη συνδρομή ελεγκτικής εταιρίας, στη λειτουργική αξιολόγηση των χρηματοδοτικών κυκλωμάτων και την οργάνωση ελέγχων σε σχέση με τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή. Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων αυτών λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση των όρων πολιτικής που συνδέονται με την εφαρμογή της εν λόγω συνδρομής.

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται σύμφωνα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την κοινοτική μακροοικονομική ή έκτακτη χρηματοδοτική συνδρομή προς τρίτες χώρες και αποτελεί συνέχεια των εκθέσεων που υποβλήθηκαν τα προηγούμενα έτη. Ταυτόχρονα δημοσιεύεται μια λεπτομερέστερη έκθεση (έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής **SEC (2007...)**) που παρέχει οικονομικές και χρηματοδοτικές πληροφορίες σχετικά με τις δικαιούχες χώρες.

2. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. Ιστορικό

Η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ) στηρίζει τις προσπάθειες πολιτικής και οικονομικής μεταρρύθμισης των δικαιούχων χωρών και υλοποιείται σε συνδυασμό με τα προγράμματα στήριξης του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η ΜΧΣ ενσωματώνει μια σειρά αρχών, οι οποίες επιβεβαιώθηκαν εκ νέου στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2002, τα οποία τονίζουν τον έκτακτο χαρακτήρα της συνδρομής, τη συμπληρωματικότητά της με τις χρηματοδοτήσεις των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών (IFI) και την τήρηση όρων μακροοικονομικής πολιτικής. Ειδικότερα, η ΜΧΣ της Κοινότητας στήριξε τις προσπάθειες των δικαιούχων χωρών για την υλοποίηση οικονομικών μεταρρυθμίσεων και διαρθρωτικών αλλαγών. Σε στενό συντονισμό με το ΔΝΤ και

την Παγκόσμια Τράπεζα, η συνδρομή αυτή στήριξε πολιτικές που είναι προσαρμοσμένες στις ειδικές ανάγκες των δικαιούχων χωρών με γενικό στόχο τη σταθεροποίηση της κατάστασης της οικονομίας και τη δημιουργία οικονομιών που λειτουργούν βάσει των μηχανισμών της αγοράς.

2.2. Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή κατά τη διάρκεια του 2006

Την περίοδο 2000-2006, εκδόθηκαν δεκαεπτά αποφάσεις συνολικού ύψους 960 εκατ. EUR. Οι βαλκανικές χώρες (πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Σερβία και Μαυροβούνιο καθώς και Κοσσυφοπέδιο και Αλβανία) επωφελήθηκαν από δεκατρείς αποφάσεις του Συμβουλίου για τη χορήγηση συνδρομής. Το γεγονός αυτό καθιστά τις βαλκανικές χώρες τους βασικούς δικαιούχους ΜΧΣ με συνολική ενίσχυση ανερχόμενη σε ανώτατο ποσό 783 εκατ. EUR επί συνόλου 960 εκατ. EUR.

2.2.1. Νέες αποφάσεις

Το 2006 το Συμβούλιο εξέδωσε δύο αποφάσεις.

Στις 24 Ιανουαρίου, το Συμβούλιο αποφάσισε (2006/40/EK) να χορηγήσει μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στη Γεωργία ανώτατου ύψους 33,5 εκατ. EUR, υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων.

Στις 30 Νοεμβρίου, το Συμβούλιο αποφάσισε (2006/880/EK) να χορηγήσει μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στο Κοσσυφοπέδιο¹ ανώτατου ύψους 50 εκατ. EUR, υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων.

Εκτός αυτού, στις 9 Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση χορήγησης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στη Μολδαβία ανώτατου ύψους 45 εκατ. EUR (μόνον υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων) την οποία υπέβαλε στο Συμβούλιο. Η πρόταση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Απριλίου 2007 (2007/259/EK).

2.2.2. Εκταμιεύσεις

Οι εκταμιεύσεις μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής ανήλθαν το 2006 συνολικά σε 61 εκατ. EUR, εκ των οποίων 42 εκατ. EUR υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων : 13 εκατ. EUR για την Αλβανία, 7 εκατ. EUR για το Τατζικιστάν, 22 εκατ. EUR για τη Γεωργία (δύο δόσεις ύψους 11 εκατ. EUR).

Η συνδρομή που εκταμιεύθηκε υπό μορφή δανείων ανήλθε σε 10 εκατ. EUR για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και σε 9 εκατ. EUR για την Αλβανία.

2.3. Ανακεφαλαίωση των πλέον πρόσφατων πράξεων στις δικαιούχες χώρες

2.3.1. Δυτικά Βαλκάνια

Πράξη ΜΧΣ ύψους 60 εκατ. EUR υπέρ της **Βοσνίας και Ερζεγοβίνης** που είχε εγκριθεί από το Συμβούλιο στις 5 Νοεμβρίου 2002 (και τροποποιηθεί από αυτό στις

¹ Όπως ορίζεται στην UNSCR 1244.

7 Δεκεμβρίου 2004) περατώθηκε τον Φεβρουάριο του 2006 με την εκταμίευση στοιχείου δανείου της τελευταίας δόσης, ύψους 10 εκατ. EUR. Το στοιχείο μη επιστρεπτέας ενίσχυσης είχε ήδη διατεθεί το 2005 μετά την ικανοποίηση των σχετικών όρων.

Η ισχύς της συνδρομής προς την **Σερβία και το Μαυροβούνιο**, ύψους 200 εκατ. EUR (120 εκατ. EUR μη επιστρεπτέα ενίσχυση και 80 εκατ. EUR δάνειο), που είχε εγκρίνει το Συμβούλιο Υπουργών στις 5 Νοεμβρίου 2002 και στις 25 Νοεμβρίου 2003, έληξε στις 30 Ιουνίου 2006. Εξ αυτής, 155 εκατ. EUR (100 εκατ. EUR μη επιστρεπτέα ενίσχυση και 55 εκατ. EUR δάνειο) εκταμιεύθηκαν σε 4 δόσεις πριν το 2006. Το στοιχείο δανείου της τέταρτης δόσης, ύψους 15 εκατ. EUR, δεν μπορούσε να καταβληθεί το πρώτο εξάμηνο του 2006 όπως προβλεπόταν, διότι οι αρχές δεν ικανοποιούσαν προ της ημερομηνίας λήξης (30 Ιουνίου 2006), τους νομικούς όρους για την εκταμίευση του δανείου. Τον Ιούλιο, μετά την ανακήρυξη του Μαυροβουνίου σε ανεξάρτητη χώρα, η Επιτροπή κοινοποίησε επίσημα στις αρχές του Μαυροβουνίου και της Σερβίας, την απόφασή της να μην εκταμιεύσει την πέμπτη και τελευταία δόση της συνδρομής αυτής, ύψους 30 εκατ. EUR (20 εκατ. EUR μη επιστρεπτέα ενίσχυση και 10 εκατ. EUR δάνειο) εξαιτίας των σημαντικών βελτιώσεων στην κατάσταση της εξωτερικής χρηματοδότησης της Σερβίας και του Μαυροβουνίου το 2006. Συνεπώς, ακυρώθηκε συνδρομή ύψους 45 εκατ. EUR.

Οι ύψους 25 εκατ. EUR πράξεις ΜΧΣ υπέρ της **Αλβανίας** που άρχισαν το 2004 περατώθηκαν, επίσης, το 2006. Το ύψους 3 εκατ. EUR στοιχείο μη επιστρεπτέας ενίσχυσης της πρώτης δόσης καταβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2005 ενώ το ύψους 9 εκατ. EUR στοιχείο δανείου της πρώτης δόσης εκταμιεύθηκε στις 23 Μαρτίου 2006. Η ύψους 13 εκατ. EUR δεύτερη και τελευταία δόση της συνδρομής, υπό μορφή μη επιστρεπτέας ενίσχυσης, εκταμιεύθηκε στις 31 Ιουλίου 2006 μετά από ευνοϊκή αξιολόγηση της Επιτροπής όσον αφορά την πρόοδο της Αλβανίας στην μεταρρύθμιση βασικών τομέων όπως η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, η δημόσια διοίκηση, ο χρηματοπιστωτικός τομέας, το επιχειρηματικό περιβάλλον και η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα.

Τον Μάιο του 2006, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση για τη χορήγηση έκτακτης χρηματοδοτικής συνδρομής ανώτατου ύψους 50 εκατ. EUR υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων, για την υποστήριξη των αναμενόμενων αναγκών χρηματοδότησης του προϋπολογισμού του **Κοσσυφοπεδίου**. Το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση στις 30 Νοεμβρίου. Η συνδρομή αυτή έχει τον ρόλο προσωρινής υποστήριξης εν αναμονή μιας ολοκληρωμένης αποτίμησης των αναγκών με την οριστικοποίηση του καθεστώτος του Κοσσυφοπεδίου. Στα τέλη του έτους αποστολή υπαλλήλων της Επιτροπής επισκέφθηκε την Πρίστινα με σκοπό την επισκόπηση των χρηματοδοτικών αναγκών από κοινού με τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου και την εξέταση των όρων υπό τους οποίους θα χορηγηθεί η συνδρομή.

2.3.2. *Νέα Ανεξάρτητα Κράτη*

Το 1997 και το 2000 αποφασίσθηκαν πολυετή προγράμματα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής υπέρ **της Αρμενίας, της Γεωργίας και του Τατζικιστάν**. Η τελευταία εκταμίευση υπέρ του Τατζικιστάν (μη επιστρεπτέα ενίσχυση ύψους 7 εκατ. EUR) έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2006. Οι τελευταίες εκταμιεύσεις υπέρ της Γεωργίας και της Αρμενίας είχαν πραγματοποιηθεί ήδη το 2004 και το 2005. Το πολυετές αυτό πρόγραμμα έχει πλέον ολοκληρωθεί.

Τον Ιανουάριο του 2006, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο πρόγραμμα μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής υπέρ της Γεωργίας ύψους 33,5 εκατ. EUR υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων. Το νέο αυτό πρόγραμμα εξαρτάται από την έγκαιρη εξόφληση του χρέους της χώρας έναντι της ΕΕ.

Η καταβολή της πρώτης και της δεύτερης δόσης (11,5 εκατ. EUR έκαστη) πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο του 2006, αντίστοιχα.

Το Συμβούλιο είχε αποφασίσει το 2002 να χορηγήσει μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή στην **Ουκρανία** (110 εκατ. EUR υπό μορφή δανείων). Ελλείψει διακανονισμού χρηματοδότησης με το ΔΝΤ, το πρόγραμμα δεν τέθηκε ποτέ σε εφαρμογή. Καθώς δεν έχει καθοριστεί ημερομηνία λήξης στην αντίστοιχη απόφαση του Συμβουλίου, το πρόγραμμα μπορεί (κατ' αρχήν) να επανενεργοποιηθεί στο μέλλον.

Τον Οκτώβριο του 2006, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση για ένα νέο πρόγραμμα ΜΧΣ υπέρ της Μολδαβίας στο πλαίσιο μιας νέας συμφωνίας PRGF² με το ΔΝΤ. Η τελική απόφαση εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Απριλίου 2007. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, η Επιτροπή θα καταβάλει την περίοδο 2007-2008 συνολικό ποσό 45 εκατ. EUR υπό μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων. Το πρόγραμμα αυτό θα βοηθήσει τη Μολδαβία να εφαρμόσει το οικονομικό της πρόγραμμα και θα συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών εξωτερικής χρηματοδότησης της χώρας που συνδέονται με εξωτερικούς κλονισμούς που υφίσταται η οικονομία της Μολδαβίας. (Κατά κύριο λόγο, αύξηση των τιμών φυσικού αερίου εισαγόμενου από τη Ρωσία και περιορισμοί στις εξαγωγές οίνου και διαφόρων γεωργικών προϊόντων της χώρας). Η κοινοτική μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή θα είναι συμπληρωματική της νέας χρηματοδότησης από IFI και διμερείς δωρητές, καθώς και της υποστήριξης που παρέχει η ΕΕ στον προϋπολογισμό της χώρας στο πλαίσιο του Προγράμματος Επισιτιστικής Ασφάλειας και του νέου Ευρωπαϊκού Μέσου Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης (ΕΜΓΕΣ).

3. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

3.1. Γεωγραφική κατανομή

Η κοινοτική ΜΧΣ έχει ως στόχο να στηρίζει τη μακροοικονομική σταθεροποίηση των δικαιούχων χωρών και να συμβάλει στην αντιμετώπιση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν όσον αφορά τα ισοζύγια πληρωμών τους (και τους προϋπολογισμούς τους). Διαδραματίζει επίσης πολύ χρήσιμο ρόλο στην προώθηση της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης. Οι σημαντικότεροι όγκοι πράξεων ΜΧΣ αποφασίστηκαν και εκταμιεύθηκαν τα έτη που ακολούθησαν αμέσως μετά τις αλλαγές στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Με την πάροδο των ετών, ο αριθμός των χωρών στις οποίες η Κοινότητα χορήγησε συνδρομή του είδους αυτού αυξήθηκε, εξαιτίας του ότι ήταν περισσότερες οι γειτονικές χώρες της ΕΚ που αντιμετώπισαν προβλήματα ισοζυγίου πληρωμών και

² Μηχανισμός μείωσης της φτώχειας και οικονομικής ανάπτυξης.

δεσμεύθηκαν να εφαρμόσουν προγράμματα οικονομικής μεταρρύθμισης. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή της γεωγραφικής ισορροπίας όσον αφορά την κατανομή της συνδρομής σε σχέση με τα πρώτα έτη, όταν οι περισσότερες δικαιούχες χώρες ήταν χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Ως εκ τούτου, από το 2000 και μετά ΜΧΣ χορηγείται αποκλειστικά στις χώρες των δυτικών Βαλκανίων (83% των αποφάσεων μεταξύ 2000 και 2006) και στα ΝΑΚ.

3.2. Αξιολογήσεις

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή εφάρμοσε ένα πρόγραμμα αξιολόγησης προκειμένου να εκτιμήσει τον αντίκτυπο της ΜΧΣ σε καθεμιά από τις δικαιούχες χώρες. Οι αναλύσεις πραγματοποιούνται από εξωτερικούς συμβούλους που επιλέγονται με ανοικτό διαγωνισμό. Στα τέλη του 2006 είχαν ολοκληρωθεί τρεις εκ των υστέρων αξιολογήσεις στην Αρμενία, τη Ρουμανία και την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας από δύο διαφορετικές εταιρείες. Οι κυριότερες παρατηρήσεις είναι οι εξής:

3.2.1. Αρμενία

Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η συνδρομή συνέβαλε στη βραχυπρόθεσμη μακροοικονομική σταθεροποίηση, βελτίωσε την εξωτερική οικονομική κατάσταση και συνέβαλε στην άμβλυνση των κοινωνικών προβλημάτων βραχυπρόθεσμα. Από την άλλη πλευρά, η ΜΧΣ δεν ήταν εντελώς αποτελεσματική όσον αφορά την υποστήριξη των οικονομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα. Κατά συνέπεια, η ΜΧΣ φαίνεται ότι είχε περιορισμένο αντίκτυπο στην οικονομική κατάσταση της Αρμενίας.

3.2.2. Ρουμανία

Η ΜΧΣ συνέβαλε άμεσα στη βελτίωση της διατηρησιμότητας των οικονομικών της χώρας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και υποστήριξε πολιτικές με στόχο την εισαγωγή των αρχών της ελεύθερης οικονομίας. Η Ρουμανία ωφελήθηκε από διάφορα προγράμματα συνδρομής στο πλαίσιο προενταξιακών πολιτικών, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να προσδιορισθεί ακριβώς ο αντίκτυπος των πράξεων ΜΧΣ χωριστά από τα άλλα προγράμματα.

3.2.3. Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

Οι πράξεις ΜΧΣ είχαν θετικό αντίκτυπο στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας και συνέβαλαν στη χαλάρωση των δημοσιονομικών περιορισμών. Συνέβαλαν επίσης σε ελαφρά άνοδο της οικονομικής ανάπτυξης. Ο αντίκτυπος της ΜΧΣ στη μεσομακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών είναι θετικός, αλλά από την ανάλυση προκύπτει ότι ο αντίκτυπος αυτός είναι περιορισμένος.

Σε κάθε περίπτωση, η απόφαση της Επιτροπής να διαθέσει τα ποσά ενέπνευσε εμπιστοσύνη στην οικονομία των χωρών αυτών και με τον τρόπο αυτόν συνέβαλε στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σε αυτές.

3.3. Βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης στις δικαιούχες χώρες: επιχειρησιακές αξιολογήσεις

Από το 2004 και μετά πραγματοποιήθηκαν συνολικά 7 επιχειρησιακές αξιολογήσεις στις χώρες που λαμβάνουν μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (Αλβανία, Αρμενία, Τατζικιστάν, Σερβία-Μαυροβούνιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Γεωργία και Κοσσυφοπέδιο). Το πρόγραμμα εργασίας για κάθε επιχειρησιακή αξιολόγηση εκπονήθηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία SIGMA³, σε συνεργασία με την επιχείρηση συμβούλων Deloitte. Οι έρευνες εστιάζονται, αφενός, στην ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών και τη λειτουργία των λογιστηρίων τους. Αφετέρου, εξετάζουν τα Υπουργεία Οικονομικών (για τη διαδικασία του προϋπολογισμού), τα δημόσια ταμεία, τις υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου, ανθρώπινων πόρων και πληροφορικής. Επανεξετάζεται επίσης συστηματικά η λειτουργία των φορέων εξωτερικού ελέγχου προκειμένου να αξιολογηθεί η ελεγκτική τους μεθοδολογία.

Οι συστάσεις αφορούν πιο συχνά το Υπουργείο Οικονομικών και την ανάγκη εφαρμογής ενιαίων λογαριασμών Δημόσιου Ταμείου, κατάλληλων λογιστικών συστημάτων και έγγραφων διαδικασιών. Σε όλες τις περιπτώσεις, έπρεπε να ενισχυθεί το δυναμικό άσκησης εσωτερικού ελέγχου ενώ έγιναν συστάσεις για την πραγματοποίηση ειδικών εκπαιδευτικών ενεργειών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υπηρεσίες μακροοικονομικών προβλέψεων φαίνεται ότι δεν διαθέτουν ό,τι απαιτείται για την εκπλήρωση της αποστολής τους. Η ανεξαρτησία των φορέων εξωτερικού ελέγχου δεν κρίθηκε επαρκής.

Στις περισσότερες περιπτώσεις οι αξιολογήσεις κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι «το πλαίσιο χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης είναι αποτελεσματικό». Οι σοβαρότερες αδυναμίες που διαπιστώθηκαν κατά τις αποστολές αυτές λαμβάνονται υπόψη στο εκάστοτε μνημόνιο συμφωνίας όπου τίθενται σύντομες διορίες για τη διόρθωση της κατάστασης. Στην περίπτωση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης όπου το μνημόνιο συμφωνίας είχε ήδη υπογραφεί, καθορίστηκαν τα μέτρα που θα πρέπει να έχουν ληφθεί προκειμένου να πραγματοποιηθούν νέες εκταμιεύσεις, όπως η ενίσχυση της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών και η έκδοση οδηγιών με ελάχιστες απαιτήσεις ως προς τον διαχωρισμό καθηκόντων για τις λειτουργίες λογιστικής, έγκρισης και πληρωμών. Πραγματοποιήθηκαν αποστολές παρακολούθησης (στην Αλβανία, στην Αρμενία, στο Τατζικιστάν και στη Γεωργία) προκειμένου να αξιολογηθούν οι βελτιώσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή στις εθνικές διοικήσεις μετά τις αρχικές συστάσεις.

Τρία έτη μετά την έναρξη των εν λόγω επιχειρησιακών αξιολογήσεων και παρά ορισμένες καθυστερήσεις στην εφαρμογή των τροποποιήσεων που ζήτησε, η Επιτροπή παρατήρησε ότι σε όλες τις εν λόγω χώρες επήλθαν πραγματικές βελτιώσεις στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, όπως η εφαρμογή των ενιαίων λογαριασμών Δημόσιου Ταμείου ή η θέσπιση έγγραφων διαδικασιών στα διάφορα Υπουργεία Οικονομικών.

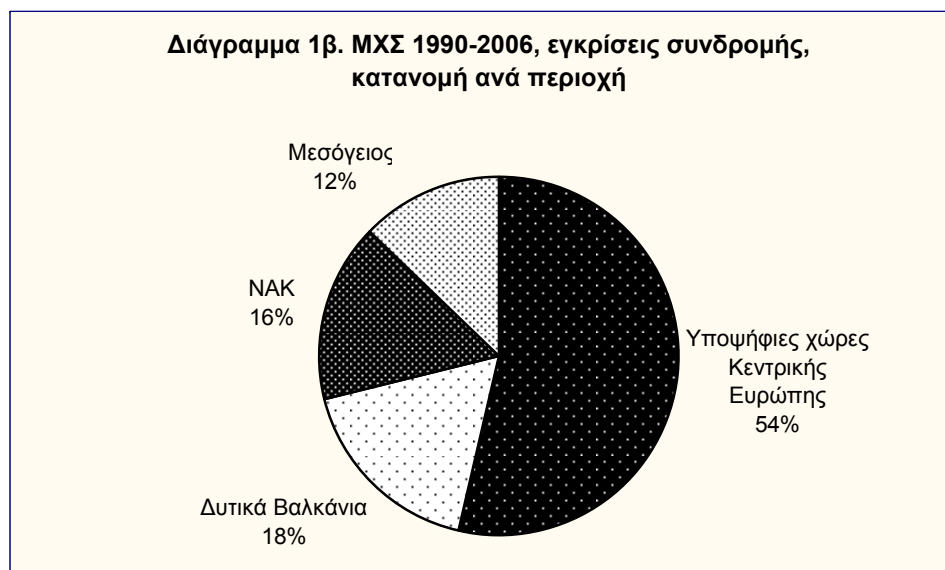
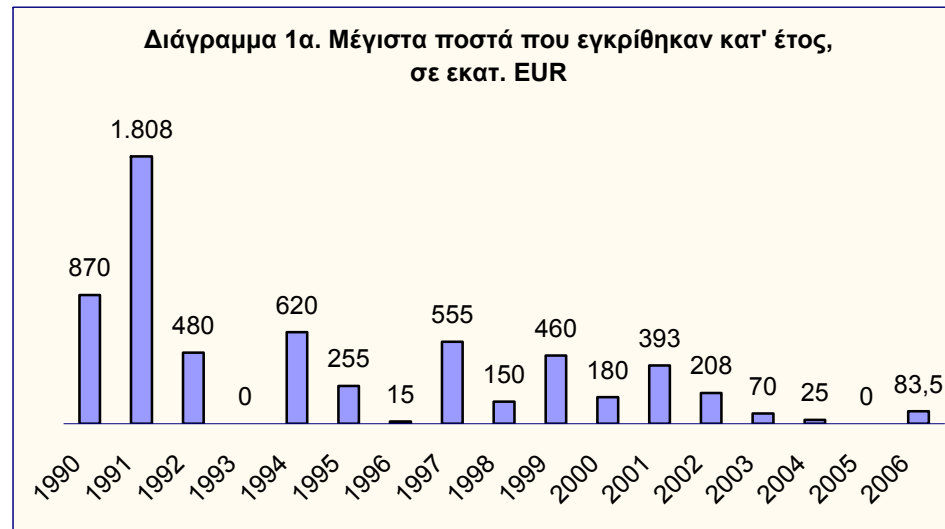
³ Στήριξη για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της διαχείρισης στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (Support for Improvement in Governance and Management in Central and Eastern Europe Countries).

Πίνακας 1 - Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, 1990-2006
Μέγιστα εγκριθέντα ποσά, εκατ. ευρώ

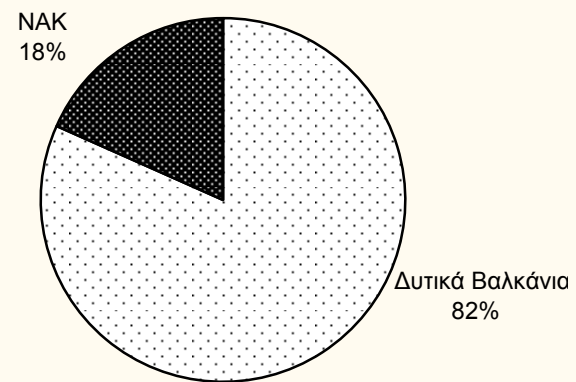
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολα	
Ανά περιοχή																			
Υποψήφιες χώρες Κεντρικής Ευρώπης	870	1.220	410		255			250		300								3.305	
Δυτικά Βαλκάνια			70		35			40		160		393	190	70	25			1.088	
NAK					130	255	15	265	150		125		18 (α)					991,5	
Μεσόγειος		588			200													788	
Συνολικά εγκριθέντα ποσά	870	1.808	480	0	620	255	15	555	150	460	180	393	208	70	25	0	83,5	6.172,5	
εκ των οποίων, άμεσες μη επ. ενισχύσεις		28	70		35			95		70	90	168	130	45	16			83,5	830,5
		Επιδοτή- σεις επιτοκίου προς το Ισραήλ	Αλβανία		Αλβανία			Αρμενία και Γεωργία (95)		Βασνία(40) ΠΓΔΜ (30)	(35) (15)	Μολδαβία Κοσσυφοπέδιο (30)	Κοσσυφοπέδιο (35) ΠΓΔΜ (18) Σερβία και Μαυροβούνιο (20) Τατζικιστάν (120) Μολδαβία (15)	Σερβία και Μαυροβούνιο (75) Βοσνία (40) Μολδαβία (15) Μαυροβούνιο (45)	Αλβανία (16)			Κοσσυφοπέδι ο (50) Γεωργία (33,5)	

(α) καθαρό ποσό λαμβάνοντας υπόψη το σημείο (β) και, για την Ουκρανία, ένα νέο δάνειο 110 εκατ. EUR με ταυτόχρονη ακύρωση ποσού 92 εκατ. EUR από το δάνειο των 150 εκατ. EUR που είχε αποφασισθεί το 1998.

(β) μη επιστρεπτέα ενίσχυση ύψους 15 εκατ. EUR και ταυτόχρονη ακύρωση του δανείου των 15 εκατ. EUR που είχε αποφασισθεί το 2000.

Διάγραμμα 1γ. ΜΧΣ 2000-2006, εγκρίσεις συνδρομής,
κατανομή ανά περιοχή

Πίνακας 2: Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή, 1990-2006

Εκταμιεύσεις, εκατ. ευρώ

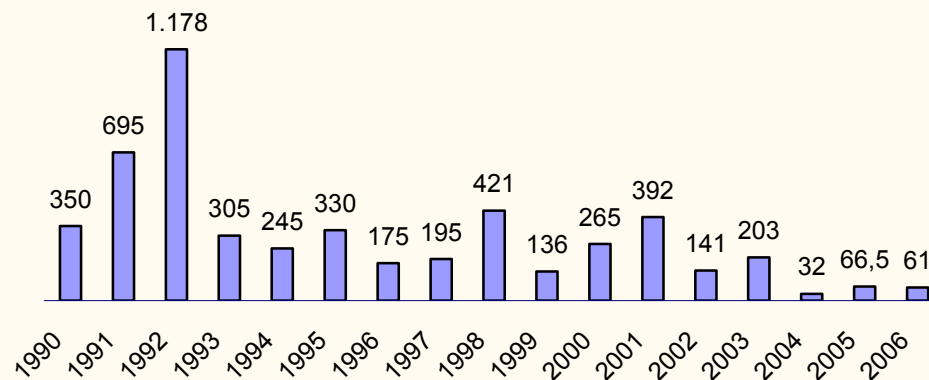
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Σύνολα	
Ανά περιοχή																			
Υποψήφιες χώρες Κεντρικής Ευρώπης	350	695	705	270	70	80	40	70	250	40	160			50				2.780	
Δυτικά Βαλκάνια			35	35		15	20	25	15	25	105	312	130	146	20	58	32	973	
NAK					25	135	115	100	156	71		80	11	7	12	8,5	29	750	
Μεσόγειος			438		150	100												688	
Συνολικά εκταμιευθέντα ποσά	350	695	1.178	305	245	330	175	195	421	136	265	392	141	203	32	66,5	61	5.190,0	
εκ των οποίων, άμεσες μη επ. ενισχύσεις				63	35		15	20		18	28	85	105	141	85	22	51,5	42	710,5
														Αρμενία (11) Βοσνία (15) ΠΓΔΜ (10) Κοσσυφοπέδιο (15) Σερβία και Μαυροβούνιο (115)	Βοσνία (25) Σερβία και Μαυροβούνιο (35) ΠΓΔΜ (18) Τατζικιστάν (7)	Σερβία και Μαυροβούνιο (10) Αρμενία (5,5) Γεωργία (6,5)	Αλβανία (13) Τατζικιστάν (7) Γεωργία (22)		
										Αρμενία (4), Γεωργία (9), Βοσνία (15)	Μαυροβούνιο (6) Τατζικιστάν (14)					Σερβία και Μαυροβούνιο (25) Βοσνία (15) Αλβανία (3) Αρμενία (1,5) Τατζικιστάν (7)			
		Ισραήλ (28) Αλβανία (35)	Αλβανία			Αλβανία	Αλβανία		Αρμενία (8) Γεωργία (10)										

Σημείωση: Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2000 περιλαμβάνουν τις εκταμιεύσεις υπέρ της Βοσνίας, της ΠΓΔΜ και του Μαυροβουνίου οι οποίες, για τεχνικούς λόγους, πραγματοποιήθηκαν στις αρχές Ιανουαρίου του 2001.

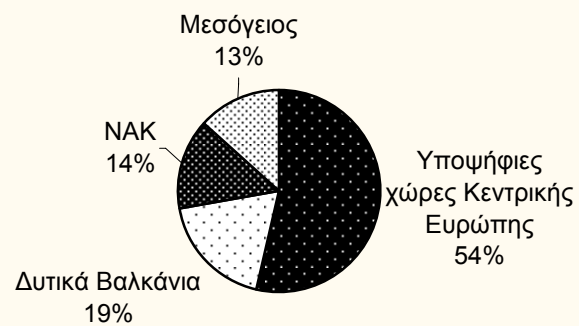
Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2001 περιλαμβάνουν τις εκταμιεύσεις υπέρ της ΠΓΔΜ και του Τατζικιστάν οι οποίες, για τεχνικούς λόγους, πραγματοποιήθηκαν στις αρχές Ιανουαρίου του 2002.

Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2002 περιλαμβάνουν τις εκταμιεύσεις υπέρ της Βοσνίας και του Τατζικιστάν οι οποίες, για τεχνικούς λόγους, πραγματοποιήθηκαν στις αρχές του 2003.

Διάγραμμα 2α. Ποστά που εκταμιεύθηκαν κατ' έτος, σε εκατ. EUR

Διάγραμμα 2β. ΜΧΣ 1990-2006, εκταμιεύσεις, κατανομή ανά περιοχή

Διάγραμμα 2γ. ΜΧΣ 2000-2006, εκταμιεύσεις, κατανομή ανά περιοχή

